

داستان تلخ ۳۰ یوز

شرایط یوزپلنگ‌ها در کشورمان کاملاً بحرانی است و جمعیت‌شان به عدد ۳۰ نمی‌رسد، آخرین بررسی‌ها این واقعیت تلخ را نشان می‌دهد. با این حال تلاش‌های زیادی برای نجات این گونه شده است؛ تلاش‌هایی که به‌طور حتم کافی نبوده و درواقع تنها شیب انقراض آنها را کم کرده است. مسال‌های که این روزها به انقراض یوز بیشتر از سایر عوامل دامن می‌زند، حضور دام در زیستگاه‌های این‌گونه است، به همین دلیل شرایط برای خروج دام از توران و میاندشت باید فراهم شود.

اما در کل برای بررسی شرایط حیات وحش کشور باید این مساله را از دو منظر بررسی کرد؛ از منظر جمعیت گونه‌ای مانند یوز یا گونه‌های دیگری مانند گوزن زرد و گورخر ایرانی نیز شرایط مناسبی ندارند.

اما از منظر دیگر که روش‌های حفاظتی است، باید گفت روش‌ها به‌درستی در حال تغییر است و باید برای نجات محیط زیست و حیات‌وحش این مسیر مناسب را ادامه داد. برای نمونه حضور سازمان‌های مردم‌نهاد تخصصی پرنگ‌تر از قبل شده است. اطلاع‌رسانی و گسترش فضای مجازی نیز سبب شده آگاهی مردم درباره حیات‌وحش بیشتر شود و در نتیجه کمک‌های مردمی بیشتری نیز اتفاق بیفتد؛ مثلاً در ماجرای جمع‌آوری کمک برای آزادی دو محیط‌بانی که به‌پرداخت دیه محکوم شده بودند شاهد چنین تجربه مثبتی بودیم.

علاوه بر این باید روش‌های نوین حفاظتی را نیز در اولویت قرار داد؛ روش‌هایی که حفاظت جامعه‌محور هستند یعنی با ذی‌نفع کردن جوامع محلی آنها به حفاظت از زیستگاه‌ها تشویق می‌شوند.

کمبود مدرسه در مناطق مرزی

رئیس سازمان مدارس غیردولتی با اشاره به کمبود جدی فضا‌های آموزشی در مناطق مرزی به ویژه مناطقی که در هشت سال دفاع مقدس زیرساخت‌های لازم را از دست دادند، گفت: متأسفانه نگاه‌های سنگگیرانه و غیرتخصصی به طرح خرید خدمات آموزشی وجود دارد. به گزارش تسنیم، مجتبی زینی‌دو با اشاره به شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی مناطق مرزی افزود: در جلسه ۵۷۷ شورای امنیت ملی و در زمانی که طرح جامع امنیت پایدار مناطق مرزی را تصویب کردند، یک کار ویژه مرزی زیر نظر شورای مرزی نیز به تصویب رسید. وی ادامه داد: ماده ۵۵ طرح جامع امنیت پایدار که مربوط به مسائل فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و آموزشی است، تکالیف را برای آموزش و پرورش مشخص کرده است. این مصوبه مربوط به ماده ۲۳ برنامه پنجم توسعه است. در ماده ۶۷ نیز به تشکیل شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی آموزش و پرورش مناطق مرزی اشاره شده و سازمان مدارس غیردولتی به عنوان متولی این شورا تعیین شده است.

رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی وزارت آموزش و پرورش با بیان این‌که مهم‌ترین وظیفه این شورا، تدوین یک استراتژی هماهنگ در رابطه با همه نهادها، دستگاه‌ها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها در سطح ملی و ادارات در سطح استان‌هاست، عنوان کرد: این شورا در زمینه مسائل فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و تدوین سیاست‌ها، راهبردها و برنامه‌های موثر و مرتبط برای تقویت شاخص‌های توسعه‌ای مناطق، برنامه‌ریزی برای ارتقای برنامه‌های آموزش و پرورش و ایجاد یک راهکار تعاملی برای استفاده از ظرفیت همه دستگاه‌ها درخصوص مسائل مرتبط با آموزش و پرورش را دنبال می‌کند.

پلیس از مجیدی شکایت می‌کند؟

سردار ایوب سلیمانی، جانشین فرمانده ناجا گفت؛ برای شکایت کردن از فرهاد مجیدی جلسه‌ای تشکیل می‌دهیم و فعل این بازیکن را بررسی می‌کنیم. وی افزود؛ ماشین مجیدی بازیکن فوتبال توقیف است، در مورد نماینده بیجار نیز با این‌که محدودیت و ملاحظاتی داریم اما پای شکایت خود ایستاده‌ایم.

حیات خلوت وحش

توسعه ناپایدار، تغییر اقلیم و سوءمدیریت به انقراض حیات وحش در ایران دامن می‌زند

گره جامعه

شیر ایرانی رفت، بپر مازندان خاطره شد و یوزپلنگ‌ها با انقراض دست و پنجه نرم می‌کنند. بسیاری از گونه‌های جانوری کشور شرایط مناسبی ندارند. این واقعیت تلخ را آمارهای نصفه و نیمه‌ای که وجود دارد نیز تایید می‌کند. تا حدود چهار سال پیش تعداد گونه‌های جانوری کشورمان که در گروه‌های بحرانی، در معرض خطر انقراض و آسیب‌پذیر جای می‌گرفتند حدود ۷۶گونه برآورد می‌شد، اما براساس آخرین اطلاعاتی که سازمان حفاظت محیط‌زیست در اختیار ما قرار داده و مربوط به سال ۱۳۹۷ است این آمار برای مهره‌داران از مرز ۱۴۰ گونه نیز عبور کرده است، به همین دلیل می‌توان آب پکی را روی دست

آتهایی ریخت که ادعای حفاظت از حیات‌وحش را دارند چرا که در چند سال گذشته جمعیت گونه‌های بحرانی و آسیب‌پذیر کشور بیش از دوبرابر شده است. جاده‌هایی که قلب زیستگاه را می‌شکافند، معدن‌هایی که زیستگاه‌ها را ناامن می‌کنند، شکارچپانی که قلب حیات را نشانه می‌گیرند و... حیات‌وحش برای بقا در زیستگاه‌های کشور با مشکلات زیادی روبه‌رو است، اما برنامه‌های مسؤولان برای نجات آنها هیچ وقت از مقام وعده فراتر نرفته است، برای نمونه می‌توان به اجرای طرح‌های توسعه‌ای اشاره کرد که بدون ارزیابی زیست‌محیطی اجرا می‌شوند. اجرای این طرح‌ها بکثرترین زیستگاه‌های کشور را به بهانه‌هایی مانند اشتغال ناپود می‌کنند. برای نمونه می‌توان به اجرای طرح گردشگری در

آتهایی ریخت که ادعای حفاظت از حیات‌وحش را دارند چرا که در چند سال گذشته جمعیت گونه‌های بحرانی و آسیب‌پذیر کشور بیش از دوبرابر شده است. جاده‌هایی که قلب زیستگاه را می‌شکافند، معدن‌هایی که زیستگاه‌ها را ناامن می‌کنند، شکارچپانی که قلب حیات را نشانه می‌گیرند و... حیات‌وحش برای بقا در زیستگاه‌های کشور با مشکلات زیادی روبه‌رو است، اما برنامه‌های مسؤولان برای نجات آنها هیچ وقت از مقام وعده فراتر نرفته است، برای نمونه می‌توان به اجرای طرح‌های توسعه‌ای اشاره کرد که بدون ارزیابی زیست‌محیطی اجرا می‌شوند. اجرای این طرح‌ها بکثرترین زیستگاه‌های کشور را به بهانه‌هایی مانند اشتغال ناپود می‌کنند. برای نمونه می‌توان به اجرای طرح گردشگری در

گورخر ایرانی: گورخر ایرانی نیز در معرض خطر انقراض قرار دارد. این خطر ناشی از دو مساله است؛ یکی تخریب زیستگاه که فرصت حیات را از این جانور گرفته و دیگر، شکار بی‌رویه این‌گونه جانوری، از سوی سودجویانی که هیچ‌گاه به ارزشمندی حیات‌وحش پی نبرده‌اند. امروزه گورهای ایرانی فقط در چند منطقه محدود محصور شده‌اند، از جمله سرخس، کالمند بهادران، سایت تکثیر و پرورش گور ایرانی در شهرستان مهریز و منطقه حفاظت‌شده توران؛ منطقه‌ای که همین چند ماه پیش ده گور آن به پارک ملی کویر منتقل شدند و در این فرآیند انتقال، پنج گورخر ایرانی و تنها گونه نر گروبه قربانی بی‌تدبیری مسؤولان آن پروژه شدند.

سمندر لرستانی: سمندر لرستانی یا سمندر امپراتور، گونه نادری از سمندر است که در استان لرستان و در حاشیه رشته کوه‌های زاگرس زندگی می‌کند. این حیوان معمولاً به دلیل داشتن رنگ‌های متنوع روی پوست و زیبایی خیره‌کننده، از سوی صیادان شکار و گاهی هم به خارج از کشور قاچاق می‌شود و به‌عنوان حیوان زینتی به فروش می‌رسد. به همین دلیل این گونه جانوری به شدت در معرض خطر انقراض قرار گرفته است و گفته می‌شود فقط هزار عدد از آن در محیط زیست کشور باقی‌مانده است.

گیلان‌شاه خالدار: گیلان‌شاه خالدار، پرنده‌ای نادر است که در مناطق جنوب دریای خزر، خلیج فارس و سیستان دیده می‌شود. این پرنده کوچک به شدت در حال انقراض است، به گونه‌ای که گفته می‌شود جمعیت آن در سراسر جهان به حدود ۵۰ قطعه رسیده است. گیلان‌شاه خالدار را باید پرنده‌ای مهاجر و عبوری به حساب آورد که به پروازهای طولانی‌اش شهره است. مسافتی که این پرنده طی می‌کند، اصلا به جئه او نمی‌آید، چراکه گیلان‌شاه خالدار هر سال از آفریقای جنوبی تا سواحل مازندران را پرواز می‌کند.

سلیمانی ادامه داد: مأمور ما خودروی آن بازیکن را که سرعت بالا داشته متوقف و آن فرد از اعمال قانون سرپیچی می‌کند. مأمور ما نباید وظیفه خود را انجام دهد؟ وی عنوان کرد: اصلاً انتشار این فیلم خودش جرم است و باید با او برخورد شود. فرهاد مجیدی، دو روز پیش فیلمی کوتاه از جرمیه شدنش در صفحه شخصی خود

فرهاد مجیدی، دو روز پیش فیلمی کوتاه از جرمیه شدنش در صفحه شخصی خود

حیات وحش خاطره می‌شود

اسماعیل کهرم / کارشناس محیط زیست

بقای حیات وحش درگرو حفظ زیستگاه است،اما زیستگاه‌های کشورما شرایط نامناسبی دارند، بنابراین می‌توان گفت حیات‌وحش ایران حال و روز خوبی ندارد. در کشورمان تا چند سال پیش، ۲۵۲ تالاب داشتیم. حالا تمام تالاب‌های ایران در فهرست قرمز قرار دارند. هر سال يك تا ۱/۵ درصد از جنگل‌های ایرانی نابود می‌شود.

بنابراین خیلی دور از ذهن نیست اگر بگوییم تا ۸۰ یا صد سال دیگر ایران جنگلی نخواهد داشت.

به این ترتیب با از بین رفتن زیستگاه حیات وحش نیز از بین خواهد رفت.

این در حالی است که بسیاری از مراتع ما در قرق دام است و چرای بیش از اندازه سبب از بین بردن مراتع شده، با حذف مراتع نیز بسیاری از گونه‌های جانوری محکوم به مرگ می‌شوند. پوشش گیاهی کوهستان‌ها نیز در حال نابودی است. با حذف پوشش گیاهی گونه‌هایی مانند قوچ و میش نیز از بین خواهند رفت.

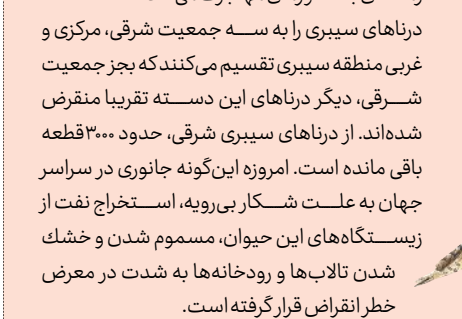
تا چند سال پیش، ما ۴۰۰۰ راس گور خر داشتیم. امروز این تعداد به زیر ۳۵۰ راس رسیده است. امروز تعداد یوزپلنگ ایرانی به عدد ۳۰ نیز نمی‌رسد. همه اینها به خاطر بی‌تدبیری دولت و در راس آن سازمان حفاظت محیط‌زیست است.

بسیاری از مدیران نان دارد. این روزها نیز بسیاری از مدیران سازمان حفاظت محیط‌زیست در جلساتی شرکت می‌کنند که در خوشبینانه‌ترین حالت خروجی‌شان طرح‌هایی است که بایگانی می‌شوند. مساله دیگری که سبب شده مشکلات حیات وحش کشور به‌درستی حل و فصل نشود مدیرانی هستند که ترجیح می‌دهند از پشت‌میزهایشان و در سازمان حفاظت محیط‌زیست برای حیات‌وحش کشور نسخه‌پیچند. پشت‌میزنشینی در سازمان حفاظت محیط‌زیست را باید یکی از آفت‌هایی دانست که سبب شده محیط‌زیست کشور سیر نزولی داشته باشد؛ چراکه عموماً تصمیم‌هایی برای مسائل زیست‌محیطی گرفته می‌شود که باتوجه به شرایط و امکانات موجود امکان اجرا ندارد. نبود درمانگر مخصوص حیات‌وحش نیز سبب شده سازمان حفاظت محیط‌زیست در درمان گونه‌های جانوری آسیب‌دیده به‌درستی عمل نکند. این بی‌توجهی‌ها در حالی اتفاق می‌افتد که نباید فراموش کرد زندگی انسان و حیات‌وحش مانند تار و پود قالی به هم گره خورده است و با حذف گونه‌های جانوری، اکوسیستم از حالت تعادل خارج می‌شود؛ برای نمونه با شکار گونه‌هایی مانند یوزپلنگ یا پلنگ و شکار نشدن گونه‌های ضعیف در جمعیت چارپایان، بیماری در زیستگاه بغیان می‌کند و زیستگاه دچار آسیب می‌شود، آسیبی که در نهایت زندگی انسان را با چالش روبه‌رو خواهد کرد.

درنا ی سبیری: «امید» هنوز زنده است و امسال نیز به ایران مهاجرت کرد و ۹۷ روز در فریدونکنار ماند. اما «امید»، تنها پرنده‌ای از میان درناهای سبیری است که در سال‌های اخیر خبر گذران زمستان به کشورمان مهاجرت می‌کند. درناهای سبیری را به سه جمعیت شرقی، مرکزی و غربی منطقه سبیری تقسیم می‌کنند که بجز جمعیت شرقی، دیگر درناهای این دسته تقریباً منقرض شده‌اند. از درناهای سبیری شرقی، حدود ۳۰۰۰ قطعه باقی مانده است. امروزه این‌گونه جانوری در سراسر جهان به علت شکار بی‌رویه، استخراج نفت از زیستگاه‌های این حیوان، مسموم شدن و خشک شدن تالاب‌ها و رودخانه‌ها به شدت در معرض خطر انقراض قرار گرفته است.

هوبره: پرنده شکاری زیبای شرق ایران، امروز به دلیل فعالیت دو گروه سودجو جزو گونه‌های جانوری آسیب‌پذیر کشور قرار گرفته است. نخست شکارچیان ایرانی که هوبره‌ها را زنده‌گیری می‌کنند و دوم، خریدارانی که آن سوی آب نشسته‌اند و با پول‌های بادآورده، جان این پرندگان زیبای کویرهای ایران را به خطر می‌اندازند.

همدستی این دو گروه سال‌هاست زندگی سختی را برای هوبره‌ها ساخته و ضعف نظارتی آنقدر شدید بوده است که گروه خارجی که اغلب از شیوخ عرب کشورهای حاشیه خلیج فارس هستند، گاهی شخصاً وارد خاک ایران می‌شوند و هوبره‌ها را زنده یا مرده از سرزمین‌مان خارج می‌کنند.

سمندر کردستانی: سمندر کردستانی یا آتشخوار، عاشق آب است. زیستگاه این سمندر در ایران، استان‌های کردستان، کرمانشاه و آذربایجان غربی است. البته این‌گونه جانوری در حال انقراض در شمال‌شرق عراق و جنوب شرق ترکیه نیز دیده شده است. علاوه بر خطر شکار شدن، آلودگی‌های زیست‌محیطی نیز ادامه حیات این دوزیست را تهدید می‌کند. خشکسالی و کم‌آبی، استفاده افراطی کشاورزان از آب‌های جاری و ورود فاضلاب‌های روستایی به زیستگاه این جانور از جمله آسیب‌هایی است که ادامه زندگی سمندر کردستانی را با خطر انقراض قطعی مواجه کرده است.

پلنگ: گریه‌سان زیبای ایران، امروزه در معرض خطر انقراض قرار گرفته است. پلنگ با این که معمولاً از شر دشمنان طبیعی در امان می‌ماند، ولی تاکنون نتوانسته از چنگ تهدیدات انسانی در کشورمان جان سالم به در برد. آمار دقیقی از جمعیت پلنگ‌های ایرانی در دست نیست، اما گفته می‌شود احتمالاً حدود ۶۰۰ قلاهد پلنگ در زیستگاه‌های مختلف کشور زندگی می‌کنند. این در حالی است که هنوز هم هر از گاهی خبر کشته شدن پلنگ‌های ایرانی به علت شکار، تصادف با اتومبیل، دستکاری شدن زیستگاه‌ها یا دیگر عوامل انسانی از گوشه و کنار کشور به گوش می‌رسد. مرگ‌هایی که خطر انقراض این گریه‌سان دوست‌داشتنی را تشدید می‌کند.

